

**D of T ?
Ik zit er niet (meer) mee!**

**Werkwoordspelling
Leerboek en oefenboek**

4^e druk!

Wat is er nieuw:

- Luxere uitvoering
- 12 bladzijden dikker
- Meer schrijfruimte
- Meer zinvolle illustraties,
- Meer kleur
- Aanpassing 't kofschip
- Gebiedende wijs
- Engelse vervoegingen
- Extra oefeningen met moeilijkere woorden

Voorwoord

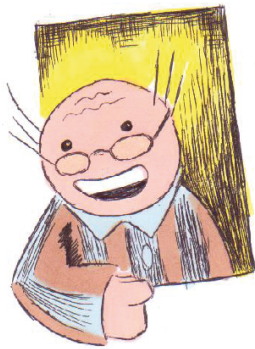
Voor de leerkracht

De laatste jaren heb ik ontdekt dat het belangrijk is dat de leerlingen weten of een woord de **persoonsvorm**, het **voltooid deelwoord**, het **onvoltooid deelwoord** of het **bijvoeglijk naamwoord** is. De nadruk dient te liggen op de herkenning van de woordsoorten, daarna op het toepassen van 't kofschip en andere regels.

Oefen eerst door de **persoonsvorm** op te zoeken in teksten. Lees de tekst in de andere tijd. De woorden die veranderen heten persoonsvorm en laat die blauw kleuren, net als in dit boek.

Daarna is het belangrijk om het **voltooid deelwoord** te oefenen. Dit **voltooid deelwoord** is altijd in combinatie met de hulpwerkwoorden **zijn**, **hebben** en **worden**.

Oefen veel mondeling. Bedenk werkwoorden zoals **leren**, **veranderen**, **onthouden**, **bepalen**, en laat het voltooid deelwoord noemen m.b.v. de hulpwerkwoorden.

Als de leerlingen weten wat voor **soort** woord het is, wordt het oefenen eenvoudig, ze **passen** gewoon de regels toe: VERLENGEN, LOPEN en 'T KOFCHIP.

In dit boek is **bewust** gebruik gemaakt van **verschillende kleuren**. Ten eerste om direct te leren herkennen en te onderscheiden. De **persoonsvorm** is bijvoorbeeld in het hele boek en het antwoordenboek **blauw** gekleurd. Ten tweede wordt bij taal de linker hersenhelft aangesproken. En door het gebruik van **kleuren** ook de rechter hersenhelft, zodat er een **leuke** samenwerking ontstaat die het leren bevordert. Dat

iedere hersenhelft zijn eigen functies heeft is al ontdekt door Roger Sperry, die hiervoor in 1981 de Nobelprijs ontving.

Een boek vol **tips** en **trucs**.

Voor de leerling

Tijdens het werken in dit boek ga je ontdekken dat het eigenlijk gemakkelijk is om de werkwoorden foutloos te schrijven. De regels en trucjes werken altijd, zonder uitzondering.

TIP: Zoek **altijd** eerst de **persoonsvorm** op, daarna de rest.

Wacht niet te lang voordat je gaat nakijken in het antwoordenboek. Doe steeds een stukje en kijk het na. **Wat** belangrijk is: ontdek wat er fout is en verbeter de fout. Leer van je fouten en ga weer verder.

Veel succes!

Klaas van der Veen

Hoe is dit boek te gebruiken?

Er zijn verschillende mogelijkheden:

- Voor een hele groep
- Voor de uitvallers
- Voor de hoogbegaafden (zelfstudie + antwoordenboek)
- In een Leonardo klas
- Als RT middel
- Individueel op de taakbrief (dagtaak, weektaak)
- Individueel bij zelfstandig werken
- in een korte periode van 12 weken het spellingonderwijs van de werkwoorden flink bij te schaven
- In de brugklassen om eerst eens aan de spelling te werken

Inhoud

	<i>pagina</i>
1 Wat is een werkwoord?	4
2 Werkwoorden waarvan de IK-VORM eindigt op een D	5
3 Persoonsvorm	6
4 Gebiedende wijs	9
5 Werkwoorden met een D	10
6 a. Verleden tijd - zwakke werkwoorden	14
b. Zwakke werkwoorden met een T	16
c. 't Kofschip	18
d. Engelse woorden en andere moeilijke woorden	21
e. Verleden tijd – zwakke werkwoorden met een z of een v	24
7 a. Verleden tijd – sterke werkwoorden	25
b. Verleden tijd – sterke werkwoorden met een z of een v	25
8 a. Voltooid deelwoord	26
b. Voltooid deelwoord met Engelse woorden en andere moeilijke woorden	30
9 Voltooid deelwoord als bijvoeglijk naamwoord	32
10 Persoonsvorm en voltooid deelwoord door elkaar	34
11 Tegenwoordige tijd en verleden tijd door elkaar	36
12 Werkwoorden met een ei of een ij	40
13 Onvoltooid deelwoord	41
14 Twee persoonsvormen in één zin	42
15 Oefeningen	43
16 Totaaloverzichtskaart (ook als losse kaart)	64

Hieronder volgt een gedeelte uit mijn boek voor een eerste indruk.
 Het leerboek telt 64 pagina's, het antwoordenboek 47 pagina's

2 Werkwoorden waarvan de IK-VORM eindigt op een D

De IK-VORM van een werkwoord is de vorm met IK.

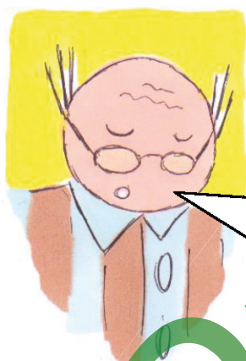
Ik word   Ik vind   Ik antwoord   Ik raad   Ik onthoud

Hier komen een paar D-werkwoorden:

worden	vinden	branden	leiden	lijden	bloeden
kleden	verkleeden	antwoorden	bieden	verbieden	ontleden
zenden	verzenden	verbreden	braden	raden	verraden
onthouden	ontvreemden	verbranden	bereiden	berijden	spelden

Je ziet dat deze werkwoorden eindigen op den.

De IK-VORM van deze werkwoorden eindigt op een d.

Het eerste trucje is:

Een D gaat altijd mee!
Als er in het werkwoord een D zit
gaat hij nooit meer weg!

4 Gebiedende wijs

De gebiedende wijs is een vorm van een werkwoord. Het is altijd de **persoonsvorm**.

Er wordt meestal de IK-VORM gebruikt.

Loop door!	Word wakker!	Kleed u om!
Red de tijger!	Brand een kaarsje!	Beklad de muur niet!
Houd de deur dicht!	Glijd niet uit!	Mijd de A6!

Wanneer wel een t?

- In oude teksten: In het lied: **Komt** allen tezamen.
- Of in uitdrukkingen: **Bezint** eer gij begint.
- Als na het werkwoord het persoonlijke voornaamwoord **u** als onderwerp wordt toegevoegd.

Gaat u maar voor.	Zegt u het maar.
Houdt u goed afstand.	Geeft u iets meer.
Blijft u maar liggen.	Komt u nu maar weer.

Hier is het geen echte gebiedende wijs, maar gewoon een aansporing.

- Bij wederkerende werkwoorden (zich wassen, zich omdraaien) komt er geen t, behalve als er zich achter **U** staat.

Draai u om!	Was u!
Draait u zich om!	Wast u zich!

Dus:

Is het **persoonsvorm**?

Staat het in de tegenwoordige tijd?

Heeft het werkwoord een D?

Hoor je het woord LOOP?

Dan schrijf je een **D**

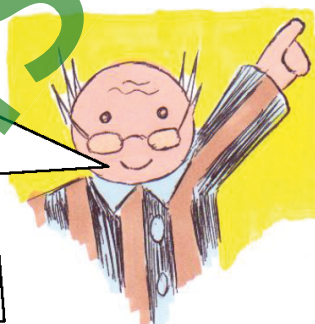
IK-VORM

Hoor je het woord LOOPT?

Dan schrijf je **DT**

IK-VORM + T

**Een D
gaat
altijd
mee!**

Nu jij:

Let goed op. Er komen nu allemaal werkwoorden met een D.

Vul de D niet klakkeloos in. Denk er steeds bewust aan: die D gaat altijd mee!

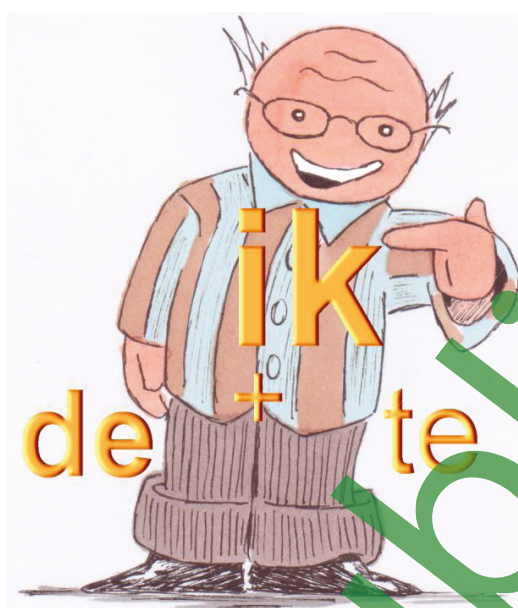
Piet <i>hou</i> __ (houden) van appelmoes.	Piet loopt (ik-vorm + T) van appelmoes
Hij <i>lij</i> __ (lijden) aan een erge ziekte.	Hij loopt (ik-vorm + T) aan een erge ziekte.
De man <i>lei</i> __ (leiden) een armoedig bestaan.	De man loopt (ik-vorm + T) een armoedig bestaan.
Ik <i>verbie</i> __ (verbieden) je op het gras te lopen.	Ik loop (ik-vorm) je op het gras te lopen.

Kleur steeds de **persoonsvorm blauw**. Vervang het steeds door loop of loopt.

Alle zinnen staan in de tegenwoordige tijd. Alleen bij de **persoonsvorm in de tegenwoordige tijd** kun je het trucje van LOOP of LOOPT gebruiken.

ontleden	Piet <i>ontlee</i> __ (loopt) de zin goed.	bloeden	Mijn neus <i>bloe</i> __ (loopt).
houden	Hij <i>hou</i> __ (loopt) daar niet van.	houden	<i>Hou</i> __ (loop) jij er wel van?

6a De verleden tijd - zwakke werkwoorden

Wat zijn zwakke werkwoorden?

Werkwoorden waarbij in de verleden tijd

de of **te** achter de **IK-VORM**

komt

noemen we zwakke werkwoorden.

De **IK-VORM** van spelen is: **speel**.

De **IK-VORM** van zuchten is: **zucht**.

spelen	zuchten
Ik speel	Ik zucht
Ik speel de	Ik zucht te

dromen	fietsen	horen	werken
ik droom	ik fiets	ik hoor	ik werk
ik droom de	ik fiets te	ik hoor de	ik werk te
wij droom den	wij fiets ten	wij hoor den	wij werk ten

Je ziet dat in de verleden tijd achter de **IK-VORM** soms **de** of **te** komt.

De werkwoorden hieronder zijn allemaal zwakke werkwoorden.

Vul ze goed in.

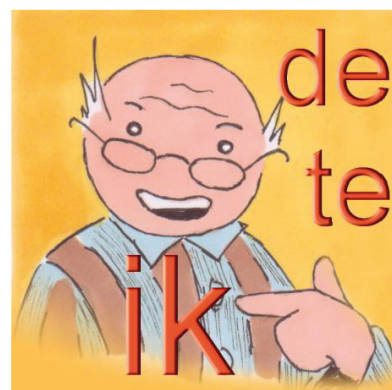
spelen	plagen	borstelen	maken
ik speel	ik	ik	ik
ik speel de	ik	ik	ik
wij speel den	wij	wij	wij

zwakke werkwoorden met een T	tegenwoordige tijd	verleden tijd IK-VORM + te
zetten	ik zet	ik zet te
hoesten	ik hoest	ik hoest te
wachten	ik wacht	ik wacht te
misten	het mist	het mist te
spitten	ik spit	ik
heten	ik heet	ik

6c 't Kofschip

Hoe weet je nu of er achter de **IK-VORM** DE of TE komt? Bijvoorbeeld: geloof-de klap-te. Dit kun je horen. Werkte klinkt beter dan werkde. Maar als je het niet kunt horen, kun je weer een **trucje** gebruiken.

Als je wilt weten of het **juichte** of **juichde** is, kijk je naar het hele werkwoord: **juichen**. Haal de laatste twee letters weg: **juichen**. Je kijkt bij het hele werkwoord naar de derde letter van achteren: **ch**.

Als die derde letter van achteren een **t, k, f, s, ch, p** is, dan gebruik je **TE** achter de **IK-VORM**. Het geldt ook voor de **x** en de **j**, zie bladzijde 21.

Let op: het zijn allemaal medeklinkers.

Als de derde letter een klinker is, komt er **DE** achter de **IK-VORM**: roeien: roei-**de**.

	werkwoord	IK-VORM	verleden tijd
't	zet ten verpot ten pra ten	zet verpot praat	zet te verpot te praat te
k	pak ken ko ken buk ken	pak kook buk	pak te kook te buk te
o			
f	bof fen blaf fen besef fen	bof blaf besef	bof te blaf te besef te
s	mis sen verlos sen kus sen	mis verlos kus	mis te verlos te kus te
ch	ku chen la chen po chen	kuch lach poch	kuch te lach te poch te
i			
p	stap pen opschep pen knip pen	stap schep op knip	stap te schep te op knip te

Hoe kun je nu onthouden welke letters dat zijn?

Als je in de woorden een **s**-klank hoort, zit hij ook in 't kof**S**chip.

Kijk maar naar de volgende woorden:

S	Ik dans ik brunch ik coach ik smash ik fax ik relax ik race ik douch ik roetsj	jij danst jij bruncht jij coacht jij smasht hij faxt hij relaxt hij racet hij doucht hij roetsjt	jij dans te jij brunch te jij coach te jij smash te hij fax te hij relax te hij race te hij douch te hij roetsj te van de glijbaan.
----------	--	--	---

Nu met wat langere en moeilijkere werkwoorden:

werkwoord	IK-VORM	verleden tijd	
commanderen			de te ik
garanderen			
beramen			
assisteren			

We gaan nu verder met een heleboel woorden die vooral uit het Engels afkomstig zijn.

WEL in 'T KOFSCHIP

werkwoord		IK-VORM	verleden tijd	
brunchen	een ontbijtlunch gebruiken	brunch	brunchte	de te ik
crossen	hard rijden			
finishen	over de eindstreep komen			
playbacken	doen alsof je zelf zingt terwijl er een geluidsband loopt			
promoten	aanprijzen			
relaxen	zich ontspannen			
sms'en	een sms-bericht sturen			

NIET in 'T KOFSCHIP, klinkers tellen niet mee.

werkwoord		IK-VORM	verleden tijd	voltooid deelwoord
lobbyen	druk uitoefenen op besluitvorming			
poloën	polo spelen			
rugbyen	rugby spelen			
skiën	op een skiplank over de sneeuw voortbewegen			

sprayen	vernevelen; sproeien			
taxiën	met een vliegtuig op de grond rijden			

Je moet wel kijken naar het **hele werkwoord** om te weten of het DE of TE is.
 Het werkwoord is **beloven**. Kijk dus naar de **v**. Die staat niet in **'T KOFCHIP**. Dus komt er DE achter de **IK-VORM** beloof.

werkwoord	IK-VORM	verleden tijd	verleden tijd
beloven	beloof	ik beloofde	wij beloofden
erven			
wuiven			
suizen			
grenzen			
bonzen			

Soms weet je de verleden tijd niet goed. Dan kun je weer een trucje gebruiken:

't k o f s c h i p

beloven De v is niet in 't kofschip, dus een d. Ik heb beloofd.
 pakken De k is wel in 't kofschip, dus een t. Ik heb gepakt.

Kijk altijd naar het **hele** werkwoord!

Het voltooid deelwoord heeft één D of één T, nooit DT, DD, TT.

Dus gepakt en niet gepakt.

De volgende werkwoorden zijn zwak.

werkwoord	verleden tijd	de te	voltooid deelwoord
	't kofschip	ik	't kofschip
fiet en	fietste		(ik heb) gefietst
gloeien			(ik heb)
lazen			(ik heb)
fronsen			(ik heb)

Je kunt ook voltooid deelwoorden gebruiken als bijvoeglijk naamwoord.

werkwoord	verleden tijd	voltooid deelwoord	bijvoeglijk naamwoord
bouwen	bouwde	gebouwd	de gebouwde huizen
vluchten	vluchtte	gevlucht	de gevluchte gevangenen
vergroten	vergrootte	vergroot	de vergrote foto
binden	bond	gebonden	de gebonden boeken

Misschien zie je al wat er aan de hand is:

vluchtte heeft 2 x een t

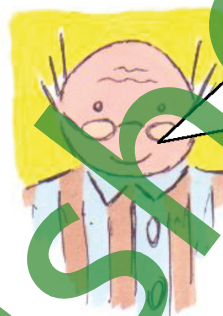
gevluchte heeft 1 x een t

Dus: Is het een **bijvoeglijk naamwoord**?

Houd het dan **éénvoudig**.

één klinker

één medeklinker De **vergrote** foto

Bijvoeglijk naamwoord?

1 voudig

Behalve als je het verkeerd uit zou spreken:

De beklade muren: de **bekladde** muren

Ik **vergrootte** de foto. (persoonsvorm)

De **vergrote** foto. (bijvoeglijk naamwoord)

De persoonsvorm is **blauw**, het voltooid deelwoord is **oranje**.

Jan vertel ___ een verhaal.	vertellen
Jan heeft een verhaal vertel ___.	
Kees heeft het mooie gebouw bewonder ___.	bewonderen
Kees bewonder ___ het mooie gebouw.	
Dat beteken ___ veel voor mij.	betekenen
Dat heeft voor mij veel beteken ___.	
Mijn vader verzeker ___ zijn auto goed.	verzeker
Mijn vader heeft zijn auto goed verzeker ___.	
Wat gebeur ___ daar?	gebeuren
Wat is daar gebeur ___?	
Het eten is snel verteer ___.	verteren
Het eten verteer ___ snel.	

11 Tegenwoordige tijd en verleden tijd door elkaar

TIP! Als je de verleden tijd niet weet, kun je het opzoeken in het woordenboek. Je wilt bijvoorbeeld de verleden tijd van het werkwoord "denken". Er staat dan: denken (dacht, heeft gedacht).

Bij het voltooid deelwoord gebruik je vaak **hebben, zijn of worden**.

werkwoord	tegenwoordige tijd	verleden tijd	de te ik	voltooid deelwoord
				'T KOFSCHIP
wachten	ik wacht	ik		ik heb
trachten	ik tracht	ik		ik heb
verlichten	ik	ik		ik word
zich haasten	ik haast mij	ik	mij	ik heb mij
kennen	ik	ik		ik heb

13 Onvoltooid deelwoord

Het onvoltooid deelwoord wordt ook wel eens tegenwoordig deelwoord genoemd.

Onvoltooid betekent dat je er nog mee bezig bent.

Gefietst betekent dat je niet meer fietst.

Fietsend betekent dat je nog bezig bent met fietsen.

Je kunt het onvoltooid deelwoord vinden door een D achter het hele werkwoord te plaatsen.

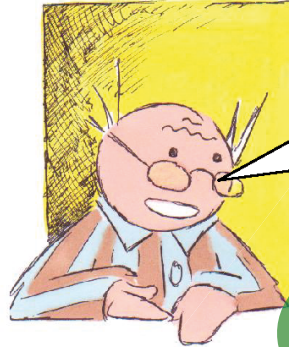
Bijvoorbeeld:

lopen lopend   zwemmen zwemmend   werken werkend

Het leuke is: **het eindigt altijd op een D.**

Probeer maar.

Ik ga *lopen*___ naar school.
*Gillen*___ kwam hij de klas binnen.
 Zij liep *fluiten*___ door de gang.
*Zwemmen*___ bereikt zij de overkant.
*Fluisteren*___ liepen ze in de gang.

Altijd
 een
D

Zie je dat het eenvoudig is?

Het hele

werkwoord + D

drinken	
draaien	
wrijven	
kijken	

hele werkwoord	verleden tijd	voltooid deelwoord	onvoltooid deelwoord
			
branden	branden	gebrand	brandend
rusten			
praten			
lachen			
hуilen			
hoesten			

Oefening 1

1. Je *vin*___ (vinden) het vast wel goed.
2. Gisteren *bran*___e (branden) het vuur goed.
3. Langs de kust *spoel*___ (spoelen) nu veel hout *aan*.
4. Die auto *rij*___ (rijden) veel te hard.
5. *Heb* jij mijn hond *geaai*___ (aaien) ?
6. Het vlees *bran*___ (aanbranden) *aan*.
7. De kachel *bran*___ (branden) nu lekker.
8. Gisteren *bran*___e (branden) hij ook al zo goed.
9. Hij *verdun*___ (verdunnen) de verf met terpentine.
10. Dat *bevreem*___ (bevreemden) mij niet.

Heb je nog niet alles goed? Dat is helemaal niet erg. Ga je fouten maar verbeteren in de volgende tabel in de goede kolom.

Wees je er steeds van bewust wat voor soort fout je maakt. Daar leer je van. Succes!

werkwoord	persoonsvorm tegenwoordige tijd	persoonsvorm verleden tijd 	voltooid deelwoord	onvoltooid deelwoord (altijd een d)	bijvoeglijk naamwoord
vinden	je vindt				
branden		brandde			
aanspoelen	spoelt aan				
aaïen			geaaid		

Oefening 2

1. Wat *beteken* ___ (betekenen) dat woord?
2. Het *gestran* ___ e (stranden) schip werd door de bemanning verlaten.
3. Die kachel *verwarm* ___ (verwarmen) het hele huis.

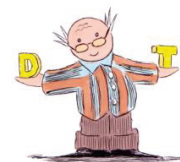
Oefening 50

1. De *gemaai* ___ e (maaïen) tuin was weer een lust voor het oog.
2. Wie heeft de tuin *gemaai* ___ (maaïen)?
3. Vader *maai* ___ (maaïen) de tuin elke week.
4. Mama *schrob* ___ (schrobben) de vloer van de keuken.
5. Ze heeft hem grondig *geschrob* ___ (schrobben).
6. De *geschrob* ___ e (schrobben) vloer *glim* ___ (glimmen) weer.
7. Laatst wa ___ e (waden) de man tot zijn enkels in het water.
8. De *beantwoor* ___ e (beantwoorden) brief ligt op de tafel.
9. Hoe groot is de *aangerich* ___ e (aanrichten) schade?
10. Dit bedrag *wor* ___ (worden) goed *bestee* ___ (besteden).

Nu komen er enkele moeilijke oefeningen. Vul zelf het hele woord in. Succes!

Als het verleden tijd is kun je dat zien aan de tekst eromheen.

Kies anders voor de tegenwoordige tijd.

Oefening 51

1. Heb je mij al _____ (e-mailen)?
2. Hij _____ (e-mailen) mij elke dag wel vier keer.
3. _____ (e-mailen) jij gisteren wel terug?
4. Ik heb jou toch vorige week _____ (sms'en)?
5. Ik _____ (sms'en) jou nooit.
6. Ik _____ (sms'en) jou vorige week wel.
7. Ik _____ (deleten) nu wat ik net heb getypt.
8. Hij _____ (deleten) gisteren wat ik had getypt.

9. Hij _____ (deleten) nu geen woord.

10. Deze week heb ik veel _____ (deleten).

Antwoordenboek:

werkwoord		IK-VORM	verleden tijd
racen	heel snel lopen of rijden	race	racete
biken	fietsen	bike	bikete
deleten	wissen	delete	deletete
escapen	ontsnappen; de escape-toets gebruiken	escape	escapete
faken	doen alsof	fake	fakete
freelancen	zonder vast dienstverband werken	freelance	freelancete
skypen	telefoneren via internet	skype	skypete

werkwoord		IK-VORM	verleden tijd	voltooid deelwoord
crawlen	met de crawlslag zwemmen	crawl	crawlde	gecrawld
dealen	(drugs) verkopen	deal	dealde	gedaald
joggen	hardlopen als ontspanning	jog	jogde	gejogd
downloaden	binnenhalen van internet	download	downloadde	gedownload
mailen	per post of e-mail sturen	mail	mailde	gemaïld
uploaden	op een server plaatsen	upload	uploadde	geüpload

werkwoord	verleden tijd	voltooid deelwoord	bijvoeglijk naamwoord
	't kofschip	't kofschip	houd het eenvoudig, behalve als je het verkeerd zou uitspreken
noemen	noemde	genoemd	de genoemde naam
werken	werkte	gewerkt	de gewerkte uren
poten	pootte	gepoot	de gepote bollen
spitten	spitte	gespit	de gespitte tuin (uitspraak)
verbreden	verbreedde	verbreed	de verbrede weg
kneden	kneedde	gekneed	het geknede deeg
bemesten	bemestte	bemest	de bemeste grond
witten	witte	gewit	het gewitte plafond (uitspraak)
besteden	besteedde	besteed	het bestede geld
beantwoorden	beantwoordde	beantwoord	de beantwoorde brief
verdwalen	verdwaalde	verdwaald	het verdwaalde kind
luiden	luidde	geluid	de geluide bel
bekladden	bekladde	beklad	de bekladde muren (uitspraak)

Hij speldt mij een medaille op .	(loopt)	opspelden
Hij heeft mij een medaille opgespeld .	(~~t kofschip~~)	
Hij pakt het krijtje van de vloer.	(loopt)	pakken
Hij heeft het krijtje van de vloer gepakt .	(~~t kofschip~~)	
Hij werd van de trein gehaald .	(~~t kofschip~~)	halen
Hij haalt hem van de trein.	(loopt)	

Oefening 5

1	Helaas zijn alle dieren vergiftigd .	Voltooid deelw.	vergiftigen	't kofschip
2	Jij besteedde je geld vorig jaar goed.	VT	besteden D-woord	't kofschip besteed + de
3	Die chauffeur begroette mij vanmorgen heel vriendelijk.	VT	begroeten T-woord	't kofschip begroet + te
4	De tuin was prachtig versierd .	Voltooid deelw.	versieren	't kofschip
5	Al lachend kwam hij de klas binnen.	Onv. deelw.	altijd D	
6	Vader verbouwt zijn huis steeds.	TT		vader loopt
7	Vorig jaar heeft hij de hele keuken verbouwd .	Voltooid deelw.	verbouwen	't kofschip
8	De storm richtte vorige week veel schade aan .	VT	richten T-woord	't kofschip richt + te
9	De zon verblindt de automobilist.	TT	D-woord	de zon loopt
10	Er ontspoort gelukkig niet vaak een trein.	TT		er loopt

Oefening 51

1	Heb je mij al ge-e-maild ?	Voltooid deelw.	e-mailen	't kofschip
2	Hij e-mailt mij elke dag wel vier keer	TT		hij loopt mij
3	E-mailde jij gisteren wel terug?	VT	e-mailen	't kofschip e-mail + de
4	Ik heb jou toch vorige week ge-sms't ?	Voltooid deelw.	sms'en	't kofschip
5	Ik sms jou nooit.	TT		ik loop jou
6	Ik sms'te jou vorige week wel.	VT	sms'en	't kofschip sms' + te
7	Ik delete nu wat ik net heb getypt.	TT		lk loop
8	Hij deletete gisteren wat ik had getypt.	VT	deleten	't kofschip delete + te
9	Hij deletet nu geen woord.	TT		hij loopt
10	Deze week heb ik veel gedeletet .	Voltooid deelw.	deleten	't kofschip